

TVT

Vuosikertomus 2023

Sisällys

- 4 Toimitusjohtajan katsaus
- 6 Konsernin ja emoyhtiön esittely
- 8 Aukkaat
- 9 Henkilöstö
- 10 Konsernitilinpäätös
- 15 Hallitus
- 16 Rakennuttaminen ja peruskorjaustoiminta
- 17 Vastuullisuus

TVT Asunnot OY on Turun kaupunkikonserniin kuuluva kiinteistöyhtiö, joka omistaa, hallinnoi ja rakennuttaa kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja. TVT Asunnot Oy muodostaa konsernin, jossa on tytär- ja osakkuusyhtiöitä. Yhtiö on laatinut konsernitilinpäätöksen tilikaudelta 2023.

Yhtiökokoukset

Tilivuoden aikana pidettiin yhtiökokous 3.5.2023. Se käsiteli normaalit yhtiökokousasiat.

Tilintarkastajat

Varsinaisina tilintarkastajina ovat toimineet KPMG Oy Ab, KHT-yhteisö, päävastuullisena tarkastajina KHT Emmi

Lakula ja KHT Niklas Oikia sekä varatilintarkastajana KHT Jari Nurmi.

Henkilökunta

Yhtiön toimitusjohtajana toimi Teppo Forss. Työsuhteessa olevaa henkilökuntaa oli keskimäärin 65 henkilöä.

LIKEVAIHTO 2023

99 887 000 €

TASE 2023

727 031 000 €

Noin joka kymmenes turkulainen asuu TVT:llä

11 693
Asuntoa

99 %
Käyttöaste

17,7 %
Vaihtuvuus

20 500
Asukkaita

670 000
Huoneistoneliöitä

11,5 €
/asm²

**Keskineliö-
vuokra**

Yhteiskunnallinen toimintaympäristö oli haastava. Sota Euroopassa jatkui. Suomen talouskasvu hidastui ja alkuvuonna inflaatio oli nopeaa. Korot nousivat nopeasti korkealle tasolle.

TVT Asunnoille valmistui 340 uutta vuokra-asuntoa, joista 233 oli vapaarahoitteisia ja 107 korkotukilainoitettuja. Uusista asunnoista 195 valmistui Turkuun, 80 Raisioon ja 65 Kaarinaan. Lisäksi yhtiö hankki osakekaupalla Turusta 80 asuntoa. Kun huomioidaan muu asuntorakentaminen, yhtiön osuus Turun koko asuntokannasta oli noin 800 asuntoa alle tavoitetason. Vuoden päätteessä yhtiöllä oli rakenteilla Turkuun 521 uutta asuntoa.

Uuden vuokra-asuntotuotannon käynnistäminen tavoiteltavissa määrin on aikaisempina vuosina ollut vaikeaa pääosin tonttien puutteen vuoksi. Rakentamiskelpoisia tontteja oli riittävästi vuoden 2023 tarpeisiin. Kehittämistyötä pitää jatkaa määrätietoisesti, jotta tontteja on jatkossakin.

Rakentamisen suhdannetilanne oli muutoksessa, mikä lisäsi kiinnostusta ARA-rakentamiseen. Myös tarjolla oleva ARA-tuki tuki investointeja. Maaliskuussa hyväksytty korkotukilain muutos nostaa 1.1.2024 alkaen korkotukilainojen omavastuukoron 2,3 prosenttiin. ARAn päätöksentekoon pyrittiin saamaan mahdollisimman monia rakennushankkeita alhaisemman omavastuukoron varmistamiseksi. Vuoden aikana päätettiin 404 asunnon uudistuotannon käynnistämisestä.

Yhtiön vastaanottamien asuntohakemusten määrä pysyi korkealla tasolla, mikä osoittaa, että TVT:n tarjoamalle vuokra-asumiselle on kysyntää. Asuntohakemuksia vastaanotettiin vuoden aikana yli 14 000 ja vuokrasopimuksia tehtiin yli 2 000. Vuokralaisten vaihtuvuus pysyi matalalla tasolla. Kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen kysynnän en-

nakoidaan säilyvän edelleen korkealla tasolla vallitsevissa yhteiskunnallisissa olosuhteissa.

Varsinais-Suomen hyvinvointialue aloitti toimintansa vuoden alussa. Erityisryhmien asuntokohteiden vuokrasopimukset siirtyivät pääosin Varhalle.

Uusi yhteishallintolaki tulee voimaan vuoden 2024 alussa. TVT Asunnot päivitti yhteishallintosääntönsä vastaamaan uutta lakia. Osana päivitystä vuokralaisille toteutettiin kysely asukastoimintaan liittyvistä toiveista.

Yhtiön taloudellista tulosta voidaan pitää kohtuullisena, kun huomioidaan olosuhteet ja toimintaympäristön muutokset. Tätä edesauttoi asuntojen korkea taloudellinen käyttöaste.

Myös kustannusten hallinnassa onnistuttiin, vaikka kiinteistöjen hoitokustannukset, erityisesti lämpö ja sähkö, nousivat. Myös korot nousivat nopeasti korkealle tasolle, mikä välittyi yhtiön korkokuluihin, vaikka yhtiön lainakanta on muun muassa korkotukilainoituksen kautta suojattu.

Asukkailta perittäviin vuokriin tehtiin yhtiötasolla keskimäärin 4,5 prosentin tarkistus. Tämä ei riittänyt kattamaan nousseita kuluja ja investointien myötä kohonneita poistoja. Näin ollen liikevoitto jäi alle tavoiteltavan tason.

Tilikauden aikana tehtiin kertaluonteiset yhteensä 3,8 Meur arvonalentumiskirjaukset liittyen purkavan uudisrakentamisen hankkeita varten purettuihin vanhoihin rakennuksiin. Rakenteilla olevat keskeneräiset investoinnit lisäsivät sitoutuneen pääomaan määrää, ilman että vastavia tuloja vielä syntyi. Nämä vaikuttavat alentavasti oman ja sijoitetun pääoman tuotto -tunnuslukuihin.

TEPPO FORSS
Toimitusjohtaja

Missio

on ylläpitää ja edistää hyvinvointia asumisen keinoin sekä osaltaan edistää toimialueensa menestystä tasapainossa ympäristön kanssa.

Toiminta-ajatus

- tyytyväisten ja hyvinvoivien asukkaiden sopimuskumppani
- tarjoaa asukkaiden ja asiakkaiden odotuksia vastaavaa asumista
- vastuullinen vuokranantaja ja rakennuskantansa hoitaja
- toiminta perustuu tehokkaaseen ammattilaisten palveluntuotantoon, asukkaiden kuulemiseen, asuntokannan pitkäjänteiseen hoitoon sekä vahvaan ja vakaaseen talouteen
- vuokraa ja kehittää ammattitaidolla asiakkailleen koteja ja kasvattaa vastuullisesti omistaja-arvoa.

Toimintaa ohjaavat asiakirjat

- Yhtiöjärjestys
- Turun kaupungin omistajapolitiikka ja konserniohjeet
- Turun kaupungin talousarvio
- Turun kaupunkiseudun maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus 2020–2031
- Turun kaupunkiseudun asunto- ja maapoliittinen ohjelma 2022–2025 (turku.fi)
- Turun kaupungin asunto- ja maapoliitiikan periaatteet (KV 15.6.2020)

Yhtiön toimintaa ohjaavaa lainsäädäntöä

- Osakeyhtiölaki (624/2006)
- Laki vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta (604/2001)
- Aravalaki (1189/1993)
- Aravarajoituslaki (1190/1993)
- Valtioneuvoston asetus asukkaiden valinnasta arava- ja korkotukivuokra-asuntoihin (166/2008)
- Laki vuokratalojen rakentamislainojen lyhytaikaisesta korkotuesta (574/2016)
- Laki yhteishallinnosta vuokrataloissa (649/1990)
- Laki asuinhuoneistojen vuokrauksesta (481/1995)
- Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016)

Konsernin tunnusluvut	2023	2022	2021
Liikevaihto M€	99,9	91,9	89,3
Liikevoitto M€	12,9	13,2	15,9
% liikevaihdosta	12,9	14,4	17,8
Oman pääoman tuotto %	2,4	5,3	6,9
Omavaraisuusaste %	19,9	21,4	21,1

Yhtiö on laatinut konsernitilinpäätöksen tilikaudelta 2023.

TVT Asunnot Oy on Turun kaupungin täysin omistama vuokra-asuntoja omistava ja hallinnoiva yhtiö. Yhtiö muodostaa konsernin tytär- ja osakkuusyhtiöineen.

Yhtiö omistaa, hallinnoi, ja kehittää asuntokantaa huolehtien erityisesti kohtuuhintaisesta elinkeinopoliittisesta vuokra-asuntotarjonnasta ja sosiaalisesta asumisesta. Se noudattaa toiminnassaan voimassa olevaa osakeyhtiölakia, arava- ja korkotukilainsäädäntöä sekä muuta toimintaa koskevaa lainsäädäntöä.

Yhtiö noudattaa omakustannusperiaatetta. Asuinhuoneistojen vuokrat määräytyvät asuinhuoneistokohtaisesti, asunnon sijainnin, kunnan ja varustetason mukaan ja muodostuvat kiinteistön hoitokuluista sekä koko yhtiön asuntokannan rakentamiseen ja peruskorjaamiseen ottamien lainojen koroista ja lyhennyksistä. Omalle pääomalle omistaja on edellyttänyt muiden yleishyödyllisten asuntotoimijoiden tuottotavoitteisiin rinnastettavaa kohtuullista tuottoa.

TVT Asunnot Oy muodostaa konsernin, sen omistuksessa ovat seuraavat yhtiöt:

Turun Osakehuoneistot Oy	100 %	Kiinteistö Oy Puistovalkama	69,6 %
Turun Palvelutilat Oy	100 %	Kiinteistö Oy Rukki	52,0 %
– Kiinteistö Oy Turun Kulkurin Valssi	100 %	Asunto Oy Ristisompa	51,0 %
Turun Päiväkodit Oy	100 %	Kiinteistö Oy Jyrkkälänpolku	42,4 %
TVT Kodit Oy	100 %	Asunto Oy Turun Pernonpuisto	40,0 %
Etelä-Suomen Kodit Oy	100 %	Asunto Oy Turun Karjakuja 56	38,3 %
– As Oy Turun Löytöretkeilijä	100 %	Asunto Oy Tornikartio	31,4 %
– As Oy Turun Viridi	100 %	Asunto Oy Talolankatu 6	28,6 %
Kiinteistö Oy Vähähuhko	100 %	Haritun Huolto Oy	28,0 %
Asunto Oy Eerikinhovi Kaarina	100 %	Jäkälän Huolto Oy	25,5 %
Asunto Oy Raison Sointu 2	100 %	Asunto Oy Käsityömestari	35,8 %
Asunto Oy Raison Mansikka	100 %	Mesipolun Autokatos Oy	23,5 %
As Oy Turun Hiidenpuoli	100 %	Akseli Kiinteistöpalvelut Oy	21,4 %
		Pernon Huolto Oy	20,1 %
		Kiinteistö Oy Paakarlanpuisto	20,0 %

Emoyhtiö

Yhtiön missio on ylläpitää ja edistää hyvinvointia asumisen keinoin sekä osaltaan edistää toimialueensa menestymistä.

Yhtiö tavoitteena on olla tyytyväisten ja hyvinvoivien asukkaiden sopimuskumppani. Se tarjoaa asukkaiden ja asiakkaiden odotuksia vastaavaa asumista. Toiminta perustuu miellyttävään ja turvalliseen asumiskokemukseen, ystävälliseen palveluun, tehokkaaseen ammat-

tilaisten palvelutuotantoon. Tarkoituksena on ylläpitää ja kehittää ihmisten haluamia ja tarvitsemia koteja sekä asuinympäristöjä. Yhtiö on vastuullinen vuokrantaja ja rakennuskantansa hoitaja.

Yhtiö korotti perittäviä vuokria keskimäärin 4,5 % vuoden 2023 aikana.

Emoyhtiön tunnusluvut	2023	2022	2021
Liikevaihto M€	90,1	82,5	80,7
Liikevoitto M€	9,9	10,7	14,1
% liikevaihdosta	11,1	13,0	17,5
Oman pääoman tuotto %	1,8	4,6	7,0
Omavaraisuusaste %	20,5	22,2	22,1

Yhtiön asuintaloaikohteita on eri puolilla Turun kaupunkia sekä Kaarinassa että Raisiossa. Yhtiön ja sen tytäryhtiöiden omistuksessa on 11 693 asuntoa. Huoneistoneliöitä on yhteensä noin 670 000.

Lisäksi yhtiöllä on ollut välivuokrattuna Y-Säätiöltä 613 asuntoa. Kiinteistö Oy Jyrkkälänpolku on hoitanut asuntonjensa vuokrauksen itse.

Asuntojen käyttöaste oli keskimäärin 99 % vuokrattavissa olevista asunnoista. Käyttöaste on säilynyt hyvällä tasolla.

Asukkaiden vaihtuvuus oli 17,7 %. Kun peruskorjaukset ja purkukohteet huomioidaan, asukkaiden vaihtuvuus oli 16,3 %.

Yhtiö hoiti myös Turun Osakehuoneistot Oy:n sekä TVT Kodit Oy:n huoneistojen vuokraustoiminnan, taloushallinnon ja asuntojen isännöinnin sekä Turun Palvelutilat Oy:n ja Turun Päiväkodit Oy:n isännöinnin ja hallinnon.

Yhtiön vuokraamissa asunnoissa asui yhteensä noin 20 500 asukasta. Asukasvalinnoissa on huomioitu sosiaalinen monipuolisuus ja viihtyvyystekijät.

Käytännön yhteistoiminta asumisasioissa tapahtui asuk-

kaiden ja paikallisen huoltohenkilökunnan tai isännöitsijän välillä. Yhteistoiminnan parantamiseksi ja tiedottamisen apuna käytettiin asukkaille postitettavaa Kotimme-lehteä, asukasuutiskirjettä, yhtiön verkkosivuja, asukassivuja, ilmoitustauluja, sosiaalista mediaa ja uusille asukkaille jaettavaa asukaskansiota.

Yhteishallinto

Asuintaloaikohteiden omat asukastoimikunnat ovat toimineet vireästi. Asukastoimikuntien puheenjohtajille ja luottamushenkilöille järjestettiin kaksi yhteistapaamista. Keväällä pidettiin asukasneuvoston tilaisuus, jonka teemana oli jätehuolto. Syksyllä oli talousarvion esittelytilaisuus. Kesällä asukkaille järjestettiin osana uuteen yhteishallintolakiin valmistautumista kysely asukastoiminnasta.

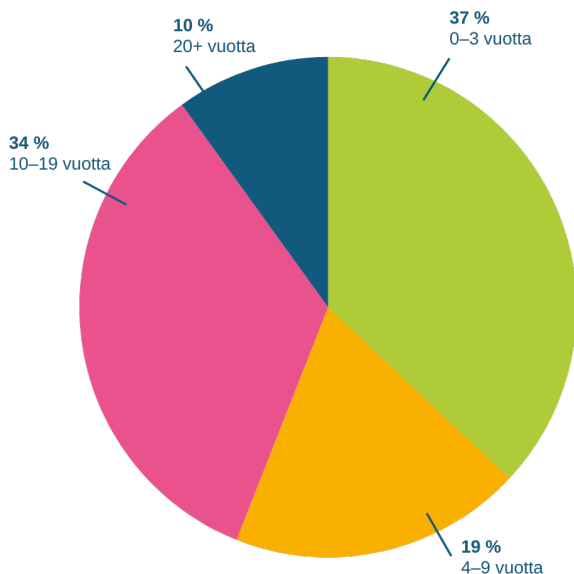
Asukkailla on ollut käytettävissään asuintaloaikohteiden yhteistilojen lisäksi erityinen kokous- ja toimistotila osoitteessa Stålarinkatu 27.

Yhteistyötoimikunta, joka toimii yhteishallintolain mukaisena omistajan ja asukastoimikuntien välisenä yhteistyöelimenä, kokoontui kuusi kertaa.

Palvelussuhteen kesto

12/2023

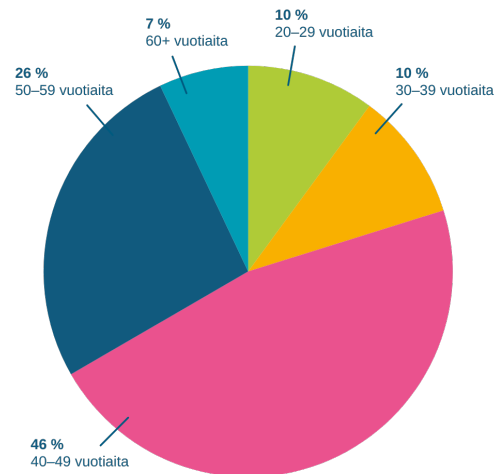
Yhtiön toimitusjohtajana toimi Teppo Forss. Työsuhteessa olevaa henkilökuntaa oli keskimäärin 65 henkilöä, mikä on n. 7 % edellisvuotta enemmän. Myös tilinpäätöksessä ilmoitettu ns. FTE-luku oli 65 vuonna 2023 (2022:61 ja 2021: 60). Työsuhteista 97 % oli vakituisia. Henkilökunnasta naisia oli 44 eli 64,7 % ja miehiä 24 eli 35,3 % (2022: 40 ja 21 ja 2021: 39 ja 23). Henkilöstön keski-ikä oli 46,4 vuotta (2022: 46,3 ja 2021: 46,2) ja palvelussuhteen keskimääräinen pituus 9,3 vuotta (2022: 9,3 ja 2021: 8,9).

Kokonaisvaihtuvuus oli 8 %. Lähtövaihtuvuus oli pientä, mutta uusia työntekijöitä tuli paljon. Rekrytoinneilla vahvistettiin erityisesti rakennuttamista ja asiakaspalvelua.

TVT Asunnot haluaa kehittää prosessien ja työvälineiden lisäksi myös henkilökunnan osaamista. Vuonna 2023 järjestimme räätälöidyn kiinteistöalan ruotsin kurssin, jotta voimme paremmin palvella asiakkaita myös ruotsin kielellä. Koko henkilöstölle tarjottiin koulutusta Office 365 -ympäristöstä sekä keväällä että syksyllä toteutetulla 10 kerran ns. kahvivarttikoulutuksilla. Niissä syvennyttiin esim. Teamsin, Outlookin ja OneDriven ominaisuuksiin. Lisäksi tarjolle tuli it-koulutustarjotin, josta kukin voi käydä sopivana aikana opiskelemaan itselle tarpeellisia asioita. Myös koko henkilöstön tietosuoja- ja tietoturvakoulutukset tulivat koulutuskalenteriin mukaan jäädäkseen.

Ikäjakauma

12/2023

Vuonna 2023 osallistuttiin myös runsaasti turvallisuuteen liittyviin koulutuksiin, kuten työturvallisuus-, työsuojelu- ja EA-korttikoulutuksiin. Lisäksi suoritettiin mm. LVV-tutkintoja ja muita yksittäisiä tietyn erityisalan valmennuksia. Henkilökuntamme kehittää osaamistaan myös työkierron, verkostoitumisen, julkaisujen ja kirjojen avulla. Esimerkiksi KOVA-päivillä ja muissa KOVAN yhteistyöryhmissä verkostoituminen on aktiivista.

Henkilöstön tyytyväisyyttä seurataan säännöllisin väliajoin, ja toimintaa kehitetään palautteen perusteella. Vuosi 2023 oli väli vuosi henkilöstökyselyn osalta, mutta saimme toteutettua lukuisia aiemmissa kyselyissä esiin tulleita toiveita. Yksi näistä oli yrityksen arvojen päivittäminen. Keväällä järjestettiin koko henkilökunnan yhteinen arvotyöpaja. Työpajan tuloksista laadittiin yhteenveto, jonka pohjalta muotoiltiin uudet arvolauseet. Arvotyö valmistuu 2024. Lisäksi lanseerasimme mm. koko henkilöstölle suunnatun työsuhdepyöräedun.

Työhyvinvointikyselyn lisäksi palautetta saadaan tavoite- ja palautekeskusteluista, perehdytyksen onnistumisesta ja lähtöhaastatteluista tehtävistä yhteenvetoraporteista. Arvostamme henkilökunnalta saamaamme palautetta, sillä voimme sen perusteella tunnistaa kehityskohteita ja reagoida henkilökunnan toiveisiin.

Konsernitilinpäätös

	KONSERNI 1.1. – 31.12.2023	KONSERNI 1.1. – 31.12.2022	EMOYHTIÖ 1.1. – 31.12.2023	EMOYHTIÖ 1.1. – 31.12.2022
LIIKEVAIHTO	(1 000 €)	(1 000 €)	(1 000 €)	(1 000 €)
Vuokrat	97 365	89 784	87 640	80 412
Käyttökorvaukset	2 522	2 152	2 416	2 066
Liikevaihto yhteensä	99 887	91 936	90 056	82 479
 Muut kiinteistön tuotot	1 901	2 352	2 308	2 549
*****	101 789	94 289	92 364	85 027
 Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	3 469	3 214	3 442	3 104
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	602	610	593	608
Muut henkilösivukulut	150	64	148	64
***	751	674	741	672
*****	4 221	3 888	4 183	3 776
 Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	21 946	22 258	19 296	19 132
Arvonalentumiset pys. vast. hyöd.	3 785		3 785	
*****	25 731	22 258	23 081	19 132
 Muut kulut				
Kiinteistön muut hoitokulut				
Hallinto	2 711	2 627	2 621	2 467
Käyttö- ja huolto	5 087	4 664	4 715	4 352
Ulkoalueiden huolto	1 003	1 222	941	1 173
Siivous	2 171	2 030	2 075	1 961
Lämmitys	10 179	8 751	9 396	8 095
Vesi- ja jätevesi	3 585	3 676	3 441	3 534
Sähkö	3 352	1 952	3 120	1 806
Jätehuolto	2 012	1 827	1 860	1 688
Vahinkovakuutukset	459	404	414	363
Vuokrat ja vastikkeet	7 547	7 036	7 021	6 171
Kiinteistövero	2 818	2 572	2 448	2 273
Korjaukset	16 548	16 807	15 682	16 108
Muut hoitokulut	241	257	239	193
Oman käytön arvonlisävero	132	157	132	157
***	57 843	53 981	54 106	50 341
Luottotappiot	483	443	456	429
Muut kiinteistön kulut	568	708	561	644
*****	58 895	55 132	55 122	51 414
 Osuus osakkuusyritysten voitosta/tappiosta	-34	189		
 LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	12 909	13 200	9 978	10 705

	KONSERNI 1.1. – 31.12.2023	KONSERNI 1.1. – 31.12.2022	EMOYHTIÖ 1.1. – 31.12.2023	EMOYHTIÖ 1.1. – 31.12.2022
	(1 000 €)	(1 000 €)	(1 000 €)	(1 000 €)
Rahoitustuotot ja -kulut				
Osinkotuotot	476	283	476	283
Korko- ja rahoitustuotot	363	176	977	1 019
Rahoitusvastikkeet	139	200		
Korko- ja muut rahoituskulut	-11 001	-6 214	-9 972	-6 118
*****	-10 023	-5 555	-8 519	-4 816
VOITTO (-TAPPIO) ENNEN TILIN- PÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	2 886	7 644	1 459	5 889
Tilinpäätössiirrot				
Verotusperusteisten varausten muutos			-979	-5 606
Konserniavustus			0	0
*****			-979	-5 606
Tuloverot				
Laskennalliset verot	-411	-1 330		
Muut välittömät verot	-121	-103		
*****	-531	-1 433		
Vähemmistöosuudet	-6	-51		
TILIKAUDEN VOITTO (-TAPPIO)	2 348	6 160	480	283

Konsernitilinpäätös

	KONSERNI 31.12.2023	KONSERNI 31.12.2023	EMOYHTIÖ 31.12.2023	EMOYHTIÖ 31.12.2022
	(1 000 €)	(1 000 €)	(1 000 €)	(1 000 €)
V A S T A A V A A				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	74 560	71 144	67 193	63 958
Rakennukset ja rakennelmat	519 337	477 359	418 910	412 441
Koneet ja kalusto	882	930	773	815
Muut aineelliset hyödykkeet	370	289	220	160
Ennakkomaksut ja keskener. hank.	78 862	61 303	78 858	37 943
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	674 011	611 026	565 954	515 318
Sijoitukset				
Osuudet saman kons. yrityksissä			17 822	16 191
Osuudet osakkuusyhteisöissä	6 600	6 481	5 887	5 734
Muut osakkeet ja osuudet	30 963	30 914	12 181	12 131
Sijoitukset yhteensä	37 563	37 394	35 890	34 056
Pysyvät vastaavat yhteensä	711 574	648 420	601 844	549 374
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Saamiset				
Pitkäaikaiset saamiset				
Saamiset saman konsernin yrityksiltä			34 893	8 200
Saamiset muilta			1 200	1 200
Lainasaamiset	1 200	1 209		
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	1 200	1 209	36 093	9 400
Lyhytaikaiset saamiset				
Saamiset kiinteistön tuotoista	1 443	1 360	1 299	1 253
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	6 091	1 190	1 746	24 158
Muut saamiset	730	1 131	487	998
Siirtosaamiset	149	136	91	134
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	8 413	3 816	3 623	26 543
Saamiset yhteensä			39 716	35 943
Rahat ja pankkisaamiset	5 843	10 677	3 625	4 454
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	15 456	15 703	43 341	40 397
VASTAAVAA YHTEENSÄ	727 031	664 123	645 185	589 772

	KONSERNI 31.12.2023	KONSERNI 31.12.2022	EMOYHTIÖ 31.12.2023	EMOYHTIÖ 31.12.2022
	(1 000 €)	(1 000 €)	(1 000 €)	(1 000 €)
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma	14 403	14 403	14 403	14 403
Ylikurssirahasto	996	996	996	996
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	594	594	594	594
Edell. tilik. voitto/tappio	92 151	86 163	7 723	7 440
Tilikauden voitto(+)/tappio(-)	2 348	6 160	481	283
Pääomalaina	28 000	28 000	28 000	28 000
Oma pääoma yhteensä	138 491	136 316	52 196	51 716
Vähemmistöosuudet	5 666	5 660		
TILIPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ				
Verotusperusteiset varaukset			99 813	98 834
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	302 320	250 656	256 480	210 434
Lainat saman konsernin yritt.	193 953	190 937	174 597	172 018
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	496 274	441 593	431 076	382 452
Lyhytaikainen				
Lyhytaikaiset lainat	8 248	10 242	7 561	9 604
Lyhytaikaiset velat konserni	41 640	37 044	40 050	36 071
Saadut ennakot	1 342	1 250	1 269	1 197
Ostovelat	6 459	4 994	6 273	4 113
Muut velat	5 364	4 796	4 830	4 380
Siirtovelat	2 546	1 640	2 115	1 404
Laskennalliset verovelat	21 000	20 590		
Lyhytaikainen vieras pääoma yht.	86 600	80 554	62 099	56 769
Vieras pääoma yhteensä	582 873	522 148	493 176	439 221
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	727 031	664 123	645 185	589 772

Konsernitilinpäätös

	KONSERNI 31.12.2023	KONSERNI 31.12.2022	EMOYHTIÖ 31.12.2023	EMOYHTIÖ 31.12.2022
	(1 000 €)	(1 000 €)	(1 000 €)	(1 000 €)
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA				
Myyntistä saadut maksut	99 820	91 923	89 890	82 327
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	1 569	1 392	1 970	1 586
Maksut liiketoiminnan kuluista	-61 158	-59 492	-56 573	-55 464
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä	40 231	33 823	35 287	28 449
Maksetut korot ja maksut muista				
liiket. rah. kuluista	-10 068	-5 959	-9 210	-5 799
Saadut korot liiketoiminnasta	340	176	244	1 193
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	30 897	28 258	26 797	24 126
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investoinnit aineellisiin ja				
aineettomiin hyödykkeisiin	-87 874	-78 866	-63 582	-58 781
Aineellisten ja aineettomien				
hyödykkeiden luovutustulot	587	1 150	587	1 150
Myönnetyt lainat tytäryhtiöille			-3 909	-17 567
Investoinnit muihin sijoituksiin	-169	-386	-1 834	-321
Muiden sijoitusten luovutustulot	0	140		
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-87 456	-77 962	-68 240	-75 519
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Pitkäaikaisten lainojen nostot	82 364	51 709	62 239	49 192
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-38 082	-44 959	-34 678	-41 699
Konsernitilien muutos	7 443	46 898	12 293	46 383
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	51 725	53 648	39 854	53 876
RAHAVAROJEN MUUTOS	-4 834	3 906	-1 589	2 483
RAHAVARAT TILIKAUDEN ALUSSA	10 677	6 771	4 454	1 971
RAHAVARAT TILIKAUDEN LOPUSSA	5 843	10 677	3 625	4 454
	-4 834	3 906	-829	2 483

Hallitukseen kuuluivat 3.5.2023 saakka seuraavat jäsenet ja varajäsenet:**Varsinaiset jäsenet**

Toni Eklund (puheenjohtaja)	(4 kok.)
Anu Perho	(4 kok.)
Kari Kandelberg	(3 kok.)
Mari-Elina Koivusalo	(2 kok.)
Emmi Lehtinen	(4 kok.)
Juhani Leppä	(4 kok.)
Rauni Niinimäki	(4 kok.)
Reijo Seppälä	(4 kok.)
Eila Hannula	(4 kok.)

Henkilökohtaiset varajäsenet

Sanna Laitila
Sirpa Kiviranta

Hallitus kokoontui toimikautensa aikana 4 kertaa.

Hallitukseen kuuluivat 3.5.2023 alkaen seuraavat varsinaiset jäsenet ja varajäsenet:**Varsinaiset jäsenet**

Toni Eklund (puheenjohtaja)	(11 kok.)
Anu Perho	(11 kok.)
Kari Kandelberg	(9 kok.)
Mari-Elina Koivusalo	(10 kok.)
Emmi Lehtinen	(10 kok.)
Juhani Leppä	(7 kok.)
Rauni Niinimäki	(11 kok.)
Reijo Seppälä	(11 kok.)
Eila Hannula	(11 kok.)

Henkilökohtaiset varajäsenet

Sanna Laitila
Sirpa Nevalainen

Hallitus kokoontui toimikautensa aikana 11 kertaa.

Arvio toiminnan todennäköisestä kehitymisestä 2024

Toiminnassa ei ole odotettavissa merkittäviä muutoksia. Asuntojen kysyntä on kasvanut ja on odotettavissa, että meneillään olevat yhteiskunnalliset ilmiöt pitävät kysynnän korkealla tasolla myös vuonna 2024. Yhtiön pitäisi tuottaa vähintään 400 uutta asuntoa vuosittain, jotta yhtiön hallinnassa olevan asuntokannan osuus Turun koko asuntokannasta pysyisi kaupunginvaltuuston asettamalla tavoitetasolla. Tavoitteen toteutuminen edellyttää riittävää määrää rakennuskelpoisia paikkoja. Tällä hetkellä rakentamiskelpoisia tontteja näyttäisi olevan käytettävissä ainakin vuoden 2024 tarpeisiin. Kehittämistyötä pitää jatkaa määrätietoisesti, jotta uusia rakennuspaikkoja on jatkossakin tavoitteen mukaiseen tuotantoon.

Koko konsernin asuntojen käyttöasteen arvioidaan säilyvän yli 97 %:ssa vuokrattavista olevista asunnoista. Edullisille

asunnoille on tarvetta ja kysyntää etenkin keskustassa ja palveluiden läheisyydessä sekä hyvien liikenneyhteyksien varrelta. Suurempien asuntojen tarjontaa ja vaihtoehtoja on markkinoilla.

Asumiskustannukset kasvavat nopeammin kuin käytettävissä olevat tulot. Tärkein ulkoinen käyttöasteeseen vaikuttava tekijä on vuokra-asuntojen kysynnän vaihtelu. Rakennukset ja asunnot tulee pitää kilpailukykyisinä kulloisessakin markkinatilanteessa. Yhtiön pääomatalouteen vaikuttavat arava- ja korkotukilainojen ehtoihin, korkotasoon sekä lainojen takaisinmaksuun liittyvät mahdolliset muutokset.

Rakennuttaminen ja peruskorjaustoiminta

TVT Asuntojen asuntotuotantotavoite on 400 asuntoa vuodessa. Kaupunginvaltuuston TVT Asunnoille asettaman sitovan tavoitteen mukaan TVT:n suhteellisen osuuden Turun koko asuntokannasta tulisi olla 10,5 % (vaihteluvälillä 10,25–10,75 %). Yhtiölle valmistuneiden asuntojen määrässä ei saavutettu vuositavoitetta. TVT Asunnoille valmistui vuonna 2023 uudisrakennuskohteisiin 340 asuntoa ja niiden lisäksi 58 perusparannettua asuntoa.

Rakennuttaminen

Yhtiölle valmistui vuoden 2023 aikana seuraavat kohteet:

- Linkkitorninkatu 7 (Pääskyvuori), 88 asuntoa
- Linkkitorninkatu 2 (Pääskyvuori), 71 asuntoa
- Kunnallissairaalantie 36 (Mäntymäki), 36 asuntoa
- Loimukatu 3 (Raisio), 33 asuntoa
- Tornikatu 7 (Raisio), 47 asuntoa
- Lautakunnankatu 14 (Kaarina), 65 asuntoa

Linkkitorninkatu 7 sekä Raision ja Kaarinan hankkeet toteutettiin vapaarahoitteisina.

Yhtiöllä oli vuoden 2023 aikana rakenteilla seuraavat kohteet:

- Ristinpaltankatu 9 (Kärsämäki), 66 asuntoa
- Pirttivuorenkuja 8–11 (Hirvensalo), 34 asuntoa
- Konradinkuja 1 (Varissuo), 88 asuntoa
- Hoviväenkatu 3 (Satama), 65 asuntoa
- Toivolankatu 10 (Mäntymäki), 180 asuntoa
- Ruissalontie 29 (Iso-Heikkilä), 92 asuntoa

Vuoden aikana päätettiin 404 asunnon uudistuotannon käynnistämisestä:

- Hoviväenkatu 3 (Satama), 65 asuntoa
- Toivolankatu 10 (Mäntymäki), 180 asuntoa
- Ruissalontie 29 (Iso-Heikkilä), 92 asuntoa
- Ristinpaltankatu 11 (Kärsämäki), 67 asuntoa

Lisäksi yhtiön omistukseen hankittiin osakekaupalla 40 asuntoa Runosmäestä ja 40 asuntoa Iso-Heikkilästä.

Purkavaa uudisrakentamista varten Mäntymäessä luovuttiin 24 asunnon ja Kaerlassa 91 asunnon asuinkäytöstä. Lisäksi Keskustan alueella luovuttiin myymällä kahdeksasta asunnosta.

Peruskorjaustoiminta

Vuoden 2023 aikana valmistui kohteen Köydenpunojankatu 5 perusparannus. Kohteessa on 58 asuntoa. Käynnissä oli kohteiden Rauhankatu 14b, Vaalantie 27 ja Kurjenmäenkatu 17 perusparannus.

Viime vuonna valmistui useita mittavia korjaushankkeita. Keittiöt ja kylpyhuoneet uusittiin Vienankatu 4:ssä ja ovet ja ikkunat osoitteissa Tanskankatu 1 ja 7. Maalämpö uusittiin Perttelinkuja 2:ssa ja Miikkulankuja 2:ssa. Käsiyöläiskatu 20:ssä kunnostettiin sisäpihan julkisivut.

Kiinteistöjen vanheneminen ja kunnan heikkeneminen muodostavat riskitekijän yhtiölle. Kiinteistökantaa ylläpidetään jatkuvalla pitkäjänteisellä korjaustoiminnalla ja kiinteistökehityksellä. Varsinaista tutkimus- ja kehitystoimintaa yhtiöllä ei ole.

Vastuu yhteiskunnassa

Asukkaan ja yhtiön suhdetta määrittelevät vuokrasopimus ja laki asuinhuoneiston vuokrauksesta. Rajoitusten alaisissa asuinkehteissä noudatetaan lakia yhteishallinnosta vuokrataloissa. Yhtiön hallitukseen kuuluu kaksi asukkaiden nimeämistä ehdokkaista valittua hallituksen jäsentä ja heidän varajäsenensä. Omistajan ja asukkaiden välisiä asioita käsiteltiin yhteistyötoimikunnassa, joka kokoontui vuoden aikana kuusi kertaa. Asukastoimikunta oli 74 %:ssa asuntokohteita.

Yhtiö huolehtii kaupungin kohtuuhintaisesta elinkeinopoliittisesta vuokra-asuntotarjonnasta ja sosiaalisesta asumisesta. Asukasvalinta perustuu hakijan asunnon tarpeeseen, tuloihin ja varallisuuteen. Asukasvalinnoissa huomioidaan sosiaalinen monipuolisuus ja viihtyvyystekijät.

Pääosa yhtiön asunnoista on ARA-asuntoja, joissa noudatetaan omakustannusperiaatetta. Asuinhuoneistojen vuokrat määräytyvät asunnon sijainnin, kunnon ja varustelutason mukaan ja muodostuvat kiinteistön hoitokuluista sekä koko yhtiön asuntokannan rakentamiseen ja peruskorjaamiseen ottamien lainojen koroista ja lyhennyksistä. TVT Asuntojen vuokrataso on alle keskimääräisen vuokratason. Asukkaan saama vuokrahyöty oli yli 20 prosenttia. Asuntojen käyttöaste oli 99 % ja vaihtuvuus 17,7 %. Korkea käyttöaste ja matala vaihtuvuus osoittavat asuntojen hyvän hinta-laatusuhteen.

Asukastyytyväisyyttä seurattiin palautekyselyillä, joita lähetettiin muun muassa muuttojen ja huoltokäyntien yhteydessä. Palautteen mukaan 80 % (arvosana 7–10) asukkaista oli tyytyväisiä palvelutapahtumiin ja yleisesti asumiseen. Tärkeimpiä asukastyytyväisyyteen vaikuttavia tekijöitä ovat vuokrattu asunto ja asuintalon ympäristö.

TVT huolehtii vakiintuneen toimintatapansa mukaisesti vuokralaisista, jos se joutuu irtisanomaan vuokrasopimuksen esimerkiksi asuntokohteen laajan korjauksen tai kohteesta luopumisen takia. Tulevista irtisanomisista kerrotaan asukkaille tiedotustilaisuudessa. Vuokrasopimukset irtisanoaan lakia asuinhuoneiston vuokrauksesta noudattaen vähintään kuusi kuukautta ennen sopimuksen päättymistä. Jos vuokralainen on hoitanut velvoitteensa, TVT tarjoaa korvaavaa kotia sekä muuttolaatikoita ja -kuljetuksen veloituksetta. Toimintatapa ei perustu lakiin, vaan yhtiön haluun huolehtia asukkaistaan.

TVT Asunnot on hankintalain tarkoittama julkinen hankintayksikkö. Hankinnoissa noudatetaan hankintalakia ja yhtiön hankintaohjeita.

Yhtiöllä on ilmoittajansuojelulain mukainen kanava, jolla voi ilmoittaa anonyymisti havaitsemistaan tai epäilemistään väärinkäytöksistä ja epäkohdista.

Yhtiö raportoi kestävyysraportointidirektiivin mukaisesti ensimmäisen kerran vuodesta 2025. Raportointi tehdään ESR-standardin mukaisesti. Raportointityön valmistelu aloitettiin kestävyysohjelman rakentamisella ja raportoinnin toteutustavan suunnittelulla.

Vastuu työnantajana

Työyhteisön kehittämissuunnitelma päivitettiin yhteistyössä henkilöstön kanssa. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma päivitetään kahden vuoden välein ja on vuorossa taas vuonna 2024. TVT Asunnot haluaa pitää henkilöstöstä hyvää huolta. Jokaisella työntekijällä on oma tärkeä roolinsa ja tehtävänsä, jotta yhtiön tavoitteet täyttyvät. Henkilöstölle tarjotaan eväät tehtävien turvalliseen, laadukkaaseen

ja tehokkaaseen suorittamiseen. Työhyvinvointi on tärkeä osa kunkin työntekijän ja sitä kautta yhtiön menestymistä. Sen vuoksi siihen panostetaan monin eri tavoin esim. kouluttamalla esihenkilöitä ja reagoimalla henkilöstöltä tulleen palautteeseen.

TVT tarjoaa mielekkään työn lisäksi hyvät henkilöstöedut, mm. kattavat työterveyspalvelut ja työsuhteydpyöräedun. Työntekijöistä 44 prosenttia on työskennellyt yhtiön palveluksessa yli 10 vuoden ajan, pitkäaikaisimmat jopa yli 25 vuotta. Yhtiö pitää tätä positiivisena palautteena työntekijöiltään. Onnistumisesta työnantajana ja hyvästä työnantajamielikuvasta kertovat myös alhainen lähtövaihtuvuus sekä hakijoiden suuri määrä yhtiössä avoimna tuleviin työpaikkoihin. Yhtiö arvostaa suuresti työntekijöiden vahvaa sitoutumista merkityksellisen työn tekemiseen. Vuonna 2023 yhtiö palkitsi kaksi pitkäaikaista työntekijäänsä Keskuskauppakamarin tunnustuksilla.

Vastuu ympäristöstä

TVT Asunnot tavoittelee hiilineutraalisuutta Turun kaupungin ilmastosuunnitelman mukaisesti. Yhtiö allekirjoitti ilmastositoumuksen osana Turun ja Euroopan komission välistä ilmastokaupunkisopimusta. Sitoumuksen allekirjoittamalla yhtiö sitoutui Hiilineutraali Turku 2029 -tavoitteen toteuttamiseen ja päästövähennyksiin sekä viestimään yhtiön ilmastotoeista.

Turun ilmastotyön kumppanina yhtiö osallistui investoinneillaan konsernin yhteiseen ilmastobudjetoinnin kehitystyöhön toteuttamalla vihreää siirtymää ilmastosuunnitelman ja EU-taksonomian mukaisesti. Yrityksen oman ilmastosuunnitelman valmistelu käynnistyi. Suunnitelma valmistuu vuonna 2024. Yhtiö toteuttaa ilmastotavoitteita erityisesti rakentamisessa, energianhankinnassa ja -käytössä.

Energian hinta nousi Euroopassa nopeasti. Energiakriisin vaikutusten hallinnassa onnistuttiin pitkäjänteisen energiatyön ja onnistuneiden sopimusten avulla. Huoneistokohtaiset lämpötila- ja kosteusanturit sekä älykäs lämmönsäätö saatiin käyttöön lähes koko kiinteistökannassa.

Yhtiö on mukana kiinteistöalan energiatehokkuussopimuksen vuokra-asuntoyhteisöjen toimenpideohjelmassa (VAETS). Vuonna 2023 tehtiin 4,3 miljoonalla eurolla tyyppitoimenpiteitä, joilla on saavutettu säästöjä sähkön-, lämmön- ja vedenkulutuksessa.

Vastuullisena ja pitkäjänteisenä kiinteistönomistajana TVT arvioi koko kiinteistökantansa kehitystä siten, että se vastaa hyvin sekä nykyisten että tulevien asukkaiden tarpeita, toiveita ja mahdollisuuksia sekä yhteiskunnan tavoitteita. Rakennusten tulee sopia tarkoitukseensa, olla terveellisiä ja turvallisia, sopia ympäristöön ja ne tulee rakentaa mahdollisimman edullisesti.

Rakennuksia tulee tarkastella elinkaariajattelun perusperiaatteiden mukaisesti ja ottaa huomioon kaikki elinkaaren ympäristövaikutukset. TVT Asuntojen tavoitteena on oppia tekemään uusia rakennuksia vähemmällä hiilidioksidipäästöillä. Rakentamisessa nojaututaan hyväksi todettuihin menettelyihin, suhtaudutaan materiaaleihin neutraalisti ja pyritään valitsemaan paras mahdollinen toteuttamiskelpoisista vaihtoehdoista.

TVT Asunnot osallistuu EU:n rahoittamaan USER-CHI-hankkeeseen, jossa kehitetään ja testataan kevyiden sähkökäyttöisten kulkuneuvojen lataamiseen suunniteltuja innovaatioita. Tavoitteena on toimiva ja asiakasystävällinen sähköinen liikkuminen kaupunkiympäristössä. Osana hanketta Mäntymäkeen asennettiin alueen asukkaiden ja muiden liikkujien vapaaseen käyttöön INSOC-latauslaite. Laitteessa voi ladata esimerkiksi sähköpolkupyöriä ja -potkulautoja.

Lisäksi Kunnallissairaalan tie 36:n sisätiloihin asennettiin asukkaiden käyttöön latauskaappi, jossa voi paloturvallisesti ladata sähköpyörien akkuja. Rakennuksen pyörävarastossa on myös oma alue sähköisille senioriskoottereille. Senioriskootterin latausalue on suunniteltu yhteistyössä Turun kaupungin esteettömyysraadilla. Latauslaitteiden sähkönkulutusta katetaan rakennuksen katolle asennetulla aurinkosähköjärjestelmällä.

TVT:llä on 233 pysäköintialuetta, joissa on yli 7100 pysäköintipaikkaa. Henkilöautokannan sähköistyessä lisääntyy myös autojen sähkölatauspaikkojen tarve. Latauspisteet lisääntyvät myös rakentamista koskevan lainsäädännön avulla.

Yhtiö aloitti sähköautojen latauspisteiden verkoston suunnittelun. Suunnittelussa käytetään USER-CHI-hankkeessa kehitettyä Click-työkalua. Latauspisteiden verkoston suunnittelu on osa TVT:n täyssähkö- ja hybridi-autojen lataukseen liittyvää kehittämissuunnitelmaa. Suunnitelman toteutus aloitetaan vuoden 2024 aikana.

Yhtiöllä on käynnissä yhteiskäyttöautokokeilu. Satamassa sijaitsevan asuntokohteen asukkaiden käytössä on ollut täyssähköauto.

TVT:n asunokohteissa on yhteensä noin 45 hehtaaria puustoa. Puiden avulla voidaan pienentää negatiivisia ilmastovaikutuksia. Kun puu kasvaa, se sitoo ilman hiilidioksidia ja tuottaa hiilikädenjälkeä. Puustoa hoidetaan metsäsuunnitelman 2019–2028 mukaisesti.

Omien ilmastotoimien lisäksi yhtiö kannustaa asukkaita kestävän kehityksen mukaisiin asumisen kulutusvalintoihin. Huomiota kiinnitettiin erityisesti vedenkulutukseen, energian kulutukseen, erityisesti kodin lämpötilaan sekä jätteiden lajitteluun.

Ilmastotyön toimia vuonna 2023

Vedenkulutus

- Kalustevirtaamien rajoitus tai vesikalusteiden uusiminen
- Kannustus taloudelliseen vedenkulutukseen (Arjen ilmastoteot -kampanjan vesihaaste)

Lämmitys

- Huomiointi korjaushankkeissa
- Tekniset ratkaisut (huoneistokohtaiset lämpötila- ja kosteusanturit sekä älykäs lämmönsäätö)
- Kannustus taloudelliseen ja terveelliseen huonelämpötilaan (Arjen ilmastoteot -kampanjan energiahaste)
- Lämmitysverkoston perussäätöjä ja termostaattisten patteriventtiilien uusiminen

Jätehuolto

- Lajittelumahdollisuuksien parantaminen
- Kannustus lajitteluun (Arjen ilmastoteot -kampanjan kierrätysaaste)

Kestävä asuinympäristö

- Haitallisten vieraslajien poistaminen
- Luonnon monimuotoisuuden ja pihojen viihteyssyyden parantaminen (Pihahaaste)
- Ympäristötietouden lisääminen

Liikkuminen

- Sähköisen liikkumisen kehittäminen kaupunkiympäristössä (User-CHI)
- Yhteiskäyttöautokokeilu
- Latauspisteiden lisääminen olemassa oleviin kiinteistöihin

